

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ՆԱՅԲԱՊԵՏԻ ԽՈՍՔԸ
ՆԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԻՇԱՏԱԿԻ ՕՐՎԱ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՐ
(Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին, 24 ապրիլի 2010 թ.)**

«Արդար է Տերը, արդարություն է սիրում,
ճշմարտությանն է նայում երեսը Նրա»
(Սղմ. Ժ 8):

Սիրելի՛ հավաքավոր ժողովուրդ,

Այսօր Նայրենիքում եւ Սփյուռքում մեր եկեղեցիներում Սրբազան Պապարագի մարտոցմամբ, հուշակոթողների մոտ խոնարհումով եւ աղոթքով հիշարարկում ենք 95-րդ փարեկիցը Նայոց ցեղասպանության:

Տասնամյակների ընթացքում մեր ժողովուրդը միայնակ է կրել Ի դարի իր մեծագույն ողբերգության խորը վիշտը: Այսօր բյուրավոր մարդիկ մեզ հետ նշում են հիշարարկը Ցեղասպանության, որ մարդկության կյանքում բացառվեն այդօրինակ ոճիրները, զորանան խաղաղությունը, արդարությունը եւ երջանկությունը աշխարհում: Տարիներ շարունակ մեր ժողովուրդը միայնակ է հեղափոխել եղել արդար իր դարի պաշտպանությանը՝ մնալով «ամեն կողմից ճնշված, բայց ոչ՝ ընկճված, կարողալ, բայց ոչ՝ հուսահատ, հալածված, բայց ոչ՝ լքված» (Բ Կորնթ. Դ 8-9), այլ ապավինած քրիստոնեական իր հավաքին, մարդկության համար խաչված եւ հարություն առած Փրկչին աշխարհի, ուժ եւ գործություն է գրել Նայրենիքում եւ Սփյուռքում նոր կյանքով հառնելու եւ իր իրավունքները պաշտպանելու: Այսօր Նայոց ցեղասպանությունը ճանաչված է շար ժողովուրդների, պետությունների, պետական եւ հասարակական կառույցների կողմից՝ համոզումով, որ խաղաղ ապագայի հույսը արդարության իրագործումն է, որի ճշմարիտ դրսևորումը երկրային այս կյանքի մեջ մարդկանց եւ ազգերի իրավունքների պաշտպանությունն է: Միաժամանակ այս Սուրբ Տաճարում Աստուծո եւ մեր նահապակ բյուրավոր գոհերի հիշարարկի առջև աղոթք բարձրացնելով՝ շնորհակալության Մեր խոսքն ենք հղում բոլոր պետություններին, հասարակական կառույցներին եւ անձանց, ովքեր ճանաչում եւ դարապարտում են Նայոց ցեղասպանությունը եւ այսօր մեր ժողովուրդի հետ են իրենց աղոթքներով:

Սիրելի՛ բարեպաշտ ժողովուրդ ի Նայասարան, յԱրցախ եւ ի Սփյուռք, այսօր մեր արդար դարը ներկայացնում ենք վերականգնված մեր պետականությամբ եւ աշխարհի բազմաթիվ երկրներում հարգված ու վստահելի, հոգևոր ու ազգային կյանքով ամուր մեր համայնքներով: Այո՛, մեր ժողովուրդը կարողացել է ուրքի կանգնել, բայց դեռ ամոքված չէ կրած կորուստների ցավը: Ցեղասպանության գոհեր են սփյուռքահայ փարագիր մեր գավակները, ովքեր փուն, ընտանիք կորցրած, Նայրենիքից զրկված՝ ապրեցին փարբեր երկրներում իրենց նոր կյանքը կառուցելով զրկանքներով ու բազում դժվարություններով: Ցեղասպանության գոհեր են սրիպողաբար իսլամ ընդունած հայերը եւ նրանց սերունդները, ովքեր վախենում են խո-

սել իրենց ինքնության մասին: Յեղասպանության գոհ է Նայոց Եկեղեցին՝ հարյուրավոր եկեղեցիների ու վանքերի ավերումով, վերածումով մզկիթների, հազարավոր եկեղեցականների կորուստով, մշակութային դարավոր գանձերի մոխրացումով ու ոչնչացմամբ:

Իննեուկես տասնամյակ մեր ժողովուրդը հավաքացել է հավաքում է իր հանդեպ գործված ոճիրի համընդհանուր դատապարտմանը և արդարության հաղթանակին: Մեր ժողովրդի ակնկալությունն է փսնել հաղթանակը արդարության՝ ի դիմաց իր հանդեպ գործված չարիքի, իր կրած կորուստների, վշտերի ու տառապանքների: Անցած տասնամյակներում աշխարհում էական փոփոխություններ են կատարվել, ձևավորված միջազգային օրենքները, բաղադրացիական և սոցիալական հասարակություններ կառուցելու ժողովուրդների ձգտումը բարեփոխելու և դարձնում ընթացքները դեպի ավելի բարձր ու խաղաղ աշխարհ: Բարեփոխված այս աշխարհում առաքանում է և հույսը մեր, որ համընդհանուր ճանաչում ու դատապարտում պիտի գտնի մեր ժողովրդի հանդեպ գործված Յեղասպանությունը և խաղաղ պիտի բացառվեն իրավունքների ոտնահարման, հալածանքով, կեղծիքով հարցերը վճռելու միջոցների դրսևորումները, որոնցից ծնունդ են առնում միայն չարիք, բախումներ ու ողբերգություններ: Նայաստանը շրջափակված պահելը, Լեռնային Ղարաբաղի Նանրապետության ազատ ապրելու իրավունքը մերժելը, սպառնալիքով հնչող կոչերը համահունչ չեն տարածաշրջանում կայունության ու ապահովության հաստատման գործընթացներին ու ձգտումներին, չեն նպաստում խաղաղության և համագործակցության հեռանկարին: Այսօր ենք կրում պատասխանատվությունը վաղվա օրվա և գալիքի համար: Եւ այսօր պիտի հեղափոխվեն լինելը արդարությանը, քանզի արդարությունը բարիքներով է զարդարում մարդկային կյանքը և ինչպես սաղմոսերգուն է ասում՝ «Արդար է Տերը, արդարություն է սիրում, ճշմարտությանն է նայում երեսը Նրա» (Սղմ. Ժ 8):

Սիրելի՛ ժողովուրդ հայոց, Նայենիք և Սփյուռք միասնությամբ հեղափոխականորեն շարունակենք պաշտպանել մեր իրավունքները՝ վստահությամբ, որ արդարություն պիտի լինի մեր ժողովրդի համար և բոլոր պետությունների, նաև՝ Թուրքիայի կողմից պիտի ճանաչվի և դատապարտվի Յեղասպանությունը: Նվիրված մնանք մեր Նայենիքը շենացնելու, ամենուր մեր ժողովրդի հոգևոր և ազգային կյանքը բարձր դարձնելու, ավելի ու ավելի պայծառացնելու լուսավոր մեր իղձերին ու նպատակներին: Նաստատում ու աննկուն մնանք խաղաղության Ավետարանի հույսին ու մեր ջանքերը բերենք բոնությունից ազատ, արդար և համերաշխ աշխարհի կառուցման ընթացքներին: Նիշտարակի այս օրը խունկ և աղոթք մատուցենք վերստին, որ Տերը երկնային հավիտենական երանության մեջ պահի հոգիները Նայոց Յեղասպանության բյուրավոր գոհերի: Եւ թող Բարձրյալի օրհնությունը լինի մեր և բոլոր ժողովուրդների վրա ու խաղաղության երկնային շնորհները և սերը մեր Տիրոջ Նիսուս Բրիտանի բաշխվեն աշխարհին այսօր և միշտ: Ամեն: